

DZ.WPL.0667.2023.KB

Warszawa, dnia 2023-04-03

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Senatu**

ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa

KANCELARIA SENATU

03980200767048
RPW/7453/2023 P zał.
2023-04-03 rej. Bronisz Karol

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 9 marca 2023 r. znak: BPS/043-60-2107/23 zawierające prośbę o zajęcie stanowiska w sprawie oświadczenia złożonego przez senatora Jana Filipa Libickiego podczas 60. posiedzenia Senatu RP w dniu 8 marca 2023 r. wyjaśniam, co następuje.

Nowa inicjatywa w postaci programu „Mobilność osób z niepełnosprawnościami” to kolejny, zapewne nie ostatni, etap konsekwentnie realizowanego podejścia do likwidacji barier transportowych osób z niepełnosprawnością. Realizacja programu będzie poddawana bieżącemu monitorowaniu i analizie. W związku z tym, nie jest wykluczona w przyszłości zmiana adresatów i warunków programu.

Warto jednakże dodać, że PFRON finansuje szereg innych programów/zadań wspierających likwidację barier transportowych lub w poruszaniu się, uzupełniając zadania przewidziane w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 100 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”, przykładowo:

- w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” (Obszar A, Zadania: 1 i 4) przewidziano możliwość uzyskania pomocy finansowej na zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu, stosownie do ograniczeń wynikających z niepełnosprawności narządu ruchu lub słuchu,

- w ramach programu „Aktywny samorząd”, osoba niepełnosprawna aktualnie może także liczyć na pomoc m.in.:
 - w uzyskaniu prawa jazdy (Obszar A, Zadania: 2 i 3);
 - w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Obszar C Zadanie 1);
 - w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (Obszar C, Zadanie 5);
 - w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Obszar C, Zadanie 2),
- w ramach programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III” (Obszar D), finansowany jest transport niezbędny w trakcie korzystania z różnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Program przewiduje zakup samochodu typu „mikrobus” lub autobusu na potrzeby podopiecznych:
 - placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzonych przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty, a także
 - warsztatów terapii zajęciowej,
 - gmin, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- w ramach dodatkowych programów Rady Nadzorczej PFRON także zapewnia się dojazdy związane z aktywizacją zawodową (programy: „Praca-Integracja”, „Stabilne zatrudnienie”, „Absolwent”, „Rehabilitacja 25 plus”),
- w ramach programu „Dostępność plus” realizowany jest projekt pt. *„Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób o ograniczonej mobilności poprzez zapewnienie usług indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawę dostępności budynków wielorodzinnych”*. Przewiduje zapewnienie usługi indywidualnego transportu door-to-door, a jednostki samorządu terytorialnego otrzymały środki m.in. na zakup pojazdu (busa 9- osobowego) dostosowanego do przewozu osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności lub też wynajem samochodu, serwis i eksploatację pojazdu, zatrudnienie kierowcy, dyspozytora i innych pracowników zaangażowanych w świadczenie usługi transportowej.

Mobilność osób z niepełnosprawnościami w związku z aktywizacją zawodową oraz uczestnictwem w zajęciach czy w rehabilitacji wspierana jest także w ramach zadań ustawowych (ZPCh - Zakład Pracy Chronionej, ZAZ - Zakład Aktywności Zawodowej, WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej, art. 32 oraz art. 36 ustawy o rehabilitacji).

Program pn. „Samodzielność - Aktywność -Mobilność!” Mobilność osób z niepełnosprawnością umożliwia dofinansowanie zakupu dostosowanego samochodu osobowego, tj. pojazdu w którym dokonano technicznych dostosowań pod kątem indywidualnych potrzeb kierowcy lub pasażera z niepełnosprawnością uniemożliwiającą poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego w sposób, który umożliwia zajęcie miejsca kierowcy lub pasażera bez konieczności przesiadania się z wózka inwalidzkiego. Program wykracza poza możliwości oferowane dotychczas i odpowiada na bardzo istotne, specyficzne potrzeby grupy osób, które nie mogą być zaspokojone w żaden inny sposób. Program realizuje potrzeby osób, które nie mogą poruszać się bez użycia wózka inwalidzkiego i dotychczas podczas transportu musiały korzystać z pomocy osób trzecich, co znacznie utrudniało osiągnięcie samodzielności w realizowaniu zamierzonych aktywności. Celem programu pn. „Samodzielność - Aktywność -Mobilność!” jest wzrost ich niezależności oraz ułatwienie aktywności społecznej lub zawodowej, poprzez zapewnienie samodzielnego korzystania z samochodu osobowego (w roli kierowcy lub pasażera). Standardowe oprzyrządowanie samochodu do potrzeb tych osób nie jest dostateczne, by im zapewnić niezależność w poruszaniu się zarówno samochodem, jak i po zakończeniu podróży samochodem. Ponadstandardowe oprzyrządowanie samochodu uwzględniające konieczność stałego poruszania się użytkownika za pomocą wózka inwalidzkiego sprawi, że wsparcie osób trzecich nie będzie konieczne, zwiększając możliwości samodzielnego realizowania planów zawodowych czy związanych z rehabilitacją.

Pozostałe osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z różnego rodzaju dysfunkcjami narządu ruchu, mogą zaspokoić swoje potrzeby związane z likwidacją barier transportowych w programie „Aktywny samorząd” poprzez dostosowanie posiadanych pojazdów. Program „Aktywny samorząd” zapewnia dofinansowanie wszelkich, ogólnodostępnych urządzeń lub wyposażenia samochodu, stosownie do potrzeb wynikających z różnego nasilenia dysfunkcji, które to urządzenia i wyposażenie umożliwiają

użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego.

Należy także zaznaczyć, że w 2023 roku Zarząd PFRON w programie „Aktywny samorząd” bardzo znacząco zwiększył poziom finansowania zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu tak, aby w jeszcze większym stopniu możliwe było odpowiednie wyposażenie samochodu. Dofinansowanie może być przyznane aktualnie aż do kwoty 70.000 zł, w zależności od potrzeb wykazanych i uzasadnionych przez osobę z niepełnosprawnością. Nabór wniosków został już w bieżącym roku uruchomiony i zakończy się dopiero w dniu 31 sierpnia. Nowy poziom finansowania jeszcze w większym niż dotychczas stopniu zapewni wyposażenie samochodu nawet w wysoko zaawansowane technologie wspomagające i umożliwi zastosowanie kompletnej gamy ułatwień lub funkcjonalności niezbędnych do korzystania z posiadanego samochodu. Dofinansowaniem mogą być objęte przykładowo: systemy/stacje dokowania/mocowania wózków bez udziału użytkownika samochodu, systemy ładowania wózka z elektrycznie przesuwanymi drzwiami, specjalistyczne podnośniki umożliwiające transfer użytkownika do samochodu, systemy sterowania głosem urządzeń wspomagających prowadzenie pojazdu (światła, kierunkowskazy, wycieraczki, sygnał dźwiękowy), rampy/platformy elektroniczne, sterowanie elektroniczne (piloty wielofunkcyjne, pulpity sterujące na kierownicy) i każde inne urządzenie/rozwiązanie, jeśli tylko wyeliminuje lub ograniczy indywidualną barierę w użytkowaniu samochodu.

Z poważaniem,

PREZES ZAPYDU

Krzysztof Michalkiewicz
Krzysztof Michalkiewicz